

Салы

Орынлаган: ТашМаУ Нокис филиалы
Зоотехния факультети «Бухгалтерия
есабы хам аудит» талим багдары 3-
баскыш студенти Шабатов Ерполат
Окытыушы: доцент Осербоева Тамара

Салы - ен кымбатлы азык аukat егинлеринен бири болып, дунья дийханшылыгында ол егилиу майданы хам жалпы зураатина коре бийдайдан кейинги орында турады. Салынын келип шыгыуы орайлык кубла Азия есапланады. Мадений салы (лат. *Orýza sativa* L) — уш киши турге-хинд (*indica*) данлери жинишке узын, кытай-япон (*sina-japonica*) данлери келте, енли хам японга болинеди хам ол бир жыллык осимлик есапланады. Озбекстанда тийкарынан кытай-япон киши тури таркалган.

Тамыр системасы

Тамыр системасы – шашак хам жер бетинде жайласкан, тийкарынан топрактын 25 см катламында жайласады. Тамырларында, пакалында хам жапырактарында хауа толган токималары бар. Бир осимликте 300 ге шамалас тамыр болады. Тамырлардын саны олардын рауажланганлык дарежеси, топыракка терен кирип барыуы, сортка, сырткы орталыкка хам колланылган осириу технологиясына байланысly.

Тийкаргы курамы

Тазаланбаган салы
данлери

- Суу 13%
- Белок 7%
- Май 2,2%
- Углевод 73%
- Минерал азыктар 1,2%
- Витамин группалары В,РР
- Фоли кислотасы

Тазаланган салы
данлери

Биологиялык касийетлери

- Температура
- Ызгарлык
- Жактылык
- Топырак
- Минерал затлар

Салынын фазалары хам писиуи

- **Когериу фазасы**
- **Туплеу фазасы**
- **Трубкалау фазасы**
- **Сипселеу(баслау) фазасы**
- **Гуллеу фазасы**
- **Сутли писиу дауири**
- **Камырлы писиу дауири**
- **Толык писиу дауири**

Салынын сортлары

- УзРОС-7-13
- Лазурний
- Авангард
- Толмас
- Гулзар
- Нукус-2
- Жайхун
- Аланга
- Арпа салы
- Истиклол
- Истикбол
- Санам

Салыны суугарыу типлери

Озбекстанда уш типдеги суугарыу таркалган:

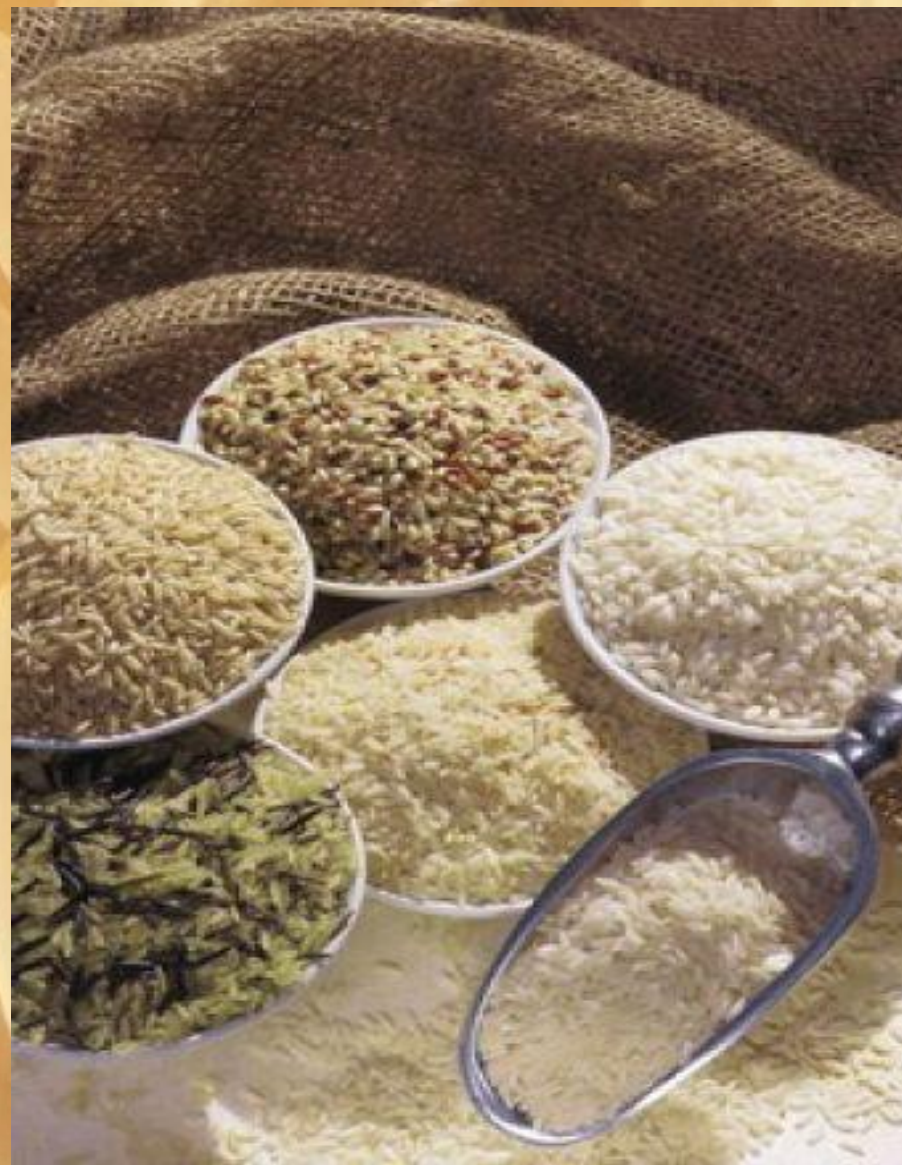
- Инженерлик
- Ярым инженерлик
- Инженерлик емес

Гуриштин пайдалы касийетлери

Гуриштин ен керекли сыпаты-бул онын жокары тойымлылыгы хам баска азыклык аukatлар менен биригиуи. Гуриш адам организими ушын жуда пайдалы. Онын курамында белок, углевод, минераллар жане аз мугдарда май болады.

Салы тек гана аukatлык азык сыпатинда емес ал ондиристеде пайдаланылады. Гуриш крахмалы кен турде текстиль хам парфюмерия санаатында колланылады. Салынын пакалы жокары сыпатлы кагаз хам картон алыуда шийки зат болып есапланады.

Салы атызлары

ИТИБАРЛАРЫНЫЗ УШЫН РАХМЕТ

